

Friskolenes Kontaktforum(FK)

Sekretariat i 2010: Norsk Montessoriforbund: post@montessorinorge.no

Referat fra møte i Utdanningsdirektoratet 13. oktober 2010

Agenda for møtet:

Informasjon fra Utdanningsdirektoratet

Spørsmål fra privatskoleorganisasjonene

Tilstede fra privatskoleorganisasjonene:

Cathrine Nordlie og Svein Bøhn (Steinerskoleforbundet), Torgeir Flateby og Signe Sandsmark (Kristne Friskolers Forbund), Vilhelm Lae (Private Handelsskolers Landsforbund), Kjetil Eide og Bjørn Lien (Norske Fag- og Friskolers Landsforbund) og Marie Lexow (Norsk Montessoriforbund).

Tilstede fra Utdanningsdirektoratet:

Cathrine Børnes, Einar Simonsen Plather, Øystein Rovde, Magne H. Engebretsen, Trude Rime, Trine Ytre-Arna, Solveig Mathisen, Ruth Ytterstad, Laila Gaupset, Marit Bakken, Mina Grindheim, Ragnhild Falch.

Annemarie Beckmann Hansen, divisjonsdirektør for regelverk og finansiering, var tilstede på deler av møtet.

Referent:

Marie Lexow

Neste møte:

7. desember i Utdanningsdirektoratet.

1. Informasjon om statsbudsjettet, satser og tilskudd

Utdanningsdirektoratet (U-dir) informerte grundig om statsbudsjettet, satser og tilskudd. Satsene er basert på KOSTRA-tall fra 2009 som er rapportert inn fra kommuner og fylkeskommuner. På forespørsel lovet U-dir å sende foredragsfoilene til organisasjonene snarest.

2. Innhold i de regionale samlingene

U-dir har initiert regionale samlinger for de private skolene i 2010 etter mønster av samlingene som Fylkesmannen i Oslo og Akershus har arrangert i flere år. Tema for samlingene er tilsyn, lover og regelverk, nytt fra direktoratet. Kan i tillegg være temaer som skyss, økonomiforskriften, spesialundervisning osv. Første samling er avholdt, neste samling blir i Trondheim 30.11.10 og 01.12.10. Arrangør er Fylkesmannen v/ regionene Midt og Nord. Målgruppen er skoleledere og skolestyrere ved de private skolene.

U-dir var interesserte i om privatskoleorganisasjonene hadde fått tilbakemeldinger om nytten av samlingene, og det ble en kort samtale rundt det.

3. Test av nytt søknadsskjema

U-dir er i slutfasen med å endre søknadsskjema og veiledningsskjema for private skoler. Har laget et "Les dette før du søker"-hefte og knyttet veiledningen opp mot søknadsskjemaet. U-dir ber organisasjonene om å se på det og gi tilbakemelding. Det nye skjemaet vil gjelde for de som søker innen 1. april 2011 (med oppstart høsten 2012). Det vil finnes en pdf-versjon som søkere kan laste ned. Også en mulighet for å kunne "kladde" i et skjema, og ikke direkte på web, er ivarettatt.

U-dir presiserer forøvrig at nye søkere må legge ved budsjett for inneværende år og fullt utbygd skole - det vil si at søker man om godkjenning til 500 elever, må det ligge ved budsjett for 500 elever. Mange søkere misforstår dette og legger i stedet ved budsjett for det antall elever de tror er realistisk at skolen vil få.

4. Privatskoletilsyn høsten 2010

Ruth Ytterstad informerte om at U-dir vil åpne tilsyn med 8 privatskoler i høst:

Nordoff videregående skole, Oslo

Nordoff videregående skole, Fredrikstad

Nordoff videregående skole, Stavanger

Tyrifjord videregående skole

Lukas videregående skole

Stiftelsen Steinerskolen Fredrikstad

Stiftelsen Steinerskolen Bærum

Norsk Fotterapeutskole

Tema for tilsyn vil bli inntak (reglement og praksis), beregning og innkreving av elevpenger, regnskapsførsel, anvendelse av tilskudd og elevpenger, styrets ansvar knyttet til forvaltningen.

U-dir varslers også at de skal åpne tilsyn med flere skoler rett over nyttår. Disse skolene er ikke bestemt ennå, men de vil bli tilskrevet før jul.

5. Spørsmål fra privatskoleorganisasjonene (Friskolenes Kontaktforum):

1. Rentekompensasjon

FK ber om en "oppskrift" for skolene for hvordan de skal gå frem overfor kommunene når de skal søke om rentekompensasjon.

Svar fra U-dir: Hva slags dokumentasjon kommunene krever, kan ikke direktoratet legge føringer på, og det finnes således ingen oppskrift. Husbanken administrerer dette og info/ veiledning finnes på deres nettsider.

2. Underskrift av styreprotokoller

Fylkesmennene har hatt forskjellige praksis på dette. Noen sa at alle styremedlemmer må skrive under, andre sa at man kunne velge for eksempel 2, og andre igjen hadde ikke merknader til formen med å vedta protokollen kun som sak i neste møte, og uten underskrifter. Hva er tilsynsavdelingens syn på formkravet til behandling av protokollen?

Svar fra U-dir: Direktoratets utgangspunkt er at alle styremedlemmer skal skrive under på protokollen. Unntaket er hvis en skole er organisert som et AS og styret har flere enn 5 medlemmer, kan man velge to styremedlemmer som skriver under. I så tilfelle må protokollen sendes ut på høring og det må godtgjøres at alle har lest protokollen. Det er ok at den underskrives først i neste møte hvis det ikke er for lang tid mellom møtene.

3. Ressurser til privatskoleorganisasjonene

Forbundene opplever en økt arbeidsmengde i veiledningen av skolene i forhold til tilsyn, stadig nye forskrifter og kvalitetsvurderingssystemer. FK mener støtten til privatskoleorganisasjonene bør økes i

forhold til den økte arbeidsmengden. Offentlig skole har et helt direktorat til å ta seg av utviklingen av nasjonalt kvalitetsvurderingssystem (NKVS).

Svar fra U-dir: Det er departementet som setter satsene, og saken kan tas opp med departementet eller komiteen. Satsene har imidlertid vært uendret i mange år, kun justert for prisøkningen.

4. Nasjonale prøver - steinerskolene

Steinerskolene er som kjent pålagt å gjennomføre nasjonale prøver. Ut fra denne situasjonen har Steinerskoleforbundet gått ut i fra at det tas hensyn til vår læreplan i utarbeidelsen av de nasjonale prøvene. Forbundet sendte et brev om dette til Utdanningsdirektoratet i juni 2010. Så langt de har erfart, er dette ikke tatt til følge i nasjonale prøver 2010. I retningslinjene for gjennomføringen av nasjonale prøver er skolen pålagt å fatte enkeltvedtak der foresatte der foresatte ikke lar barnet gjennomføre nasjonale prøver. Steinerskoleforbundet mener det er en utilbørlig byrde for forholdet mellom skole og foresatte at skolen må fatte slike vedtak.

Svar fra U-dir: De nasjonale prøvene er en rettighet eleven har. Skolen kan ikke pålegge de foresatte at elevene gjennomfører prøvene, men skolen skal legge til rette for at alle elevene kan få tatt prøvene. Hvis foresatte ikke ønsker at barnet skal gjennomføre prøven, må barnet møte på skolen med en melding der de foresatte sier barnet fri fra prøven. Skolen lager et opplegg for de elevene som ikke gjennomfører prøvene, slik at elevene ikke blir unndratt opplæringsplikten/ retten.

5. Kartleggingsprøver - steinerskolene

Steinerskoleforbundet støtter intensjonen om kartleggingsprøver, og er inneforstått med skolenes ansvar for at hver elev får oppfylt sin rett til tilpasset opplæring. Men de obligatoriske kartleggingsprøvene, slik de er utformet for de lavere klassetrinnene, er uegnet for steinerskoler som har en annen læreplan og progresjon enn offentlig skole. Steinerskoleforbundet utarbeider kartleggingsverktøy tilpasset egen læreplan for de aktuelle trinnene. Dette til orientering.

6. "Lovlige elever"

Hvem som kan tas inn i private grunnskoler og i private videregående skoler er blitt en komplisert affære. Reglene om inntak i grunnskoler er nærmest utvetydige, men for videregående skoler (vgs) er det en rekke problemstillinger man må være obs på. En må for eksempel forholde seg til både deltidselever og heltidselever, til unge med rett og uten rett, voksne med rett og voksne uten rett. I vgs, godkjent etter privatskoleloven er "unge med rett" ikke bare lovlige elever, men de skal prioriteres foran andre grupper. Private skoler kan også ta inn voksne med rett (personer fra 25 år som ikke har fullført vgs), som skal ha fortrinn fremfor eventuelle voksne uten rett. Privatskolene kan ikke ta inn voksne uten rett dersom det ikke er snakk om skoler for funksjonshemmede, eller skoler som konkret er listet opp med en "voksenkvote" i forskrift til privatskoleloven § 11-1.

Svar fra U-dir: Direktoratet vil ikke svare på disse spørsmålene muntlig, men vil besvare dem skriftlig. Viser til rundskrivet "U-dir 2 - 2008 Forståelsen av gjeldende regelverk om voksnes rett til videregående opplæring etter opplæringsloven kapittel 4A".

7. Ny forskrift om læreplaner

Det er kommet en ny forskrift om læreplaner. Den trer i kraft fra 1/8-2011. Alternative skoler må synliggjøre verdigrunnlaget eller den anerkjente pedagogiske retningen. Siden forskriften ikke trer i kraft straks, kunne en tenke at dette betyr at alle skolene må ha noe nytt på plass i løpet av dette skoleåret. Dette er ikke sagt eksplisitt. Tenker direktoratet en prosess for alle skoler frem til 1. august slik at skolene må synliggjøre mer, eller kan alle godkjente skoler regne med at dette er på plass og at forskriften kun gjelder nye skoler som søker og de skoler som vil endre sine fagplaner fremover og synliggjøre sitt alternativ bedre? Vil enkeltskoler bli tilskrevet med spørsmål om mer synliggjøring? Vil en slik synliggjøring eller mangel på sådan få noen konsekvenser på noen områder?

Svar fra U-dir: Det blir *ikke* en prosess hvor alle skoler må sende inn nye læreplaner innen 1/8-2011. Private skoler som er godkjent før 2003, kan bli underkjent ved nye søknader i forhold til dagens lov hvis de ikke lenger driver etter alternative læreplaner. Skoler godkjent under friskoleloven 2003-2007 har muligens ikke tilstrekkelige alternativformuleringer til å få godkjent nye søknader uten å presisere alternativtenkningen ved nye søknader. Men så lenge de driver etter en alternativ læreplan som er godkjent av direktoratet, er det ingen problemer.

8. Prosjektmidler

Vi er flere ganger blitt oppmerksom på prosjekter eller ekstramidler som er blitt tilbudt offentlige skoler uten at privatskolene er blitt aktivt inkludert eller informert. Her er tre eksempler fra de siste månedene: 1. Prosjektet "Vurdering for læring". 2. Øremerkede midler i statsbudsjettet for elever med svake resultater på første trinn i vgs. 3. "Rettleiing til skoleeigarar som er interesserte i organisatorisk og pedagogisk utvikling av skolane sine". Det er beklagelig at privatskoler selv må spørre om de kan være med og selv ta opp saken fra sidelinjen. Er dette en strategi eller er det avgjort fra direktoratets side at man ikke skal ta privatskolene med fra starten selv etter alle påminnelsene fra oss? Er det KD evt som ikke gir de nødvendige signaler eller tar vi helt feil? På hvilken måte kan direktoratet forbedre sine rutiner slik at privatskolene kan ta del i dette fra starten og ikke oppdage sakene etterpå og dermed komme på etterskudd med søknader e.a?

Svar fra U-dir: Dette er bare å beklage. Det er selvsagt ingen bevisst strategi fra direktoratets side at de private skolene ikke skal få informasjonen. Vi tar det med oss at vi må bli flinkere til å informere de andre avdelingene i direktoratet om at også de private skolene må gis informasjon når midler lyses ut. Det gjelder også Fylkesmennene.

9. Søknadsskjema for kapittel 4-skoler

Når kommer søknadsskjema for kapittel 4- skoler? Vil det bli et eget informasjonsmøte?

Svar fra U-dir: Det blir ikke noe eget informasjonsmøte, men det vises til rundskrivet "Udir-11-2010 Om forskrift om diverse skoler etter voksenopplæringsloven kapittel 4".

10. Kapasitetsmangel hos Fylkesmennene som begrunnelse for ikke å svare

Det vises til Fylkesmenn som ikke besvarer henvendelser og som ber skolene henvende seg til direktoratet.

Svar fra U-dir: Generelle spørsmål om lovtolkning som de private skolene måtte ha, *skal* rettes til Fylkesmannen, ikke direktoratet. Dersom et fylkesmannskontor ikke hadde kapasitet til å se på saken, så kan et annet se på det. Særlig presiserte de at spørsmål som har med eksamen å gjøre, må besvares raskt.

11. Fremmedspråk i ungdomsskolen og muligheten til å fortsette på nivå 1 i vgs

Elever som følger et fremmedspråk i ungdomsskolen er nødt til å gå inn på nivå 2 dersom de velger å fortsette med samme språk i vgs. Mange elever ønsker å fortsette med samme språk, men samtidig er både elever og foresatte sterkt bekymret fordi kunnskapen de tar med seg fra ungdomsskolen oftest er svak – følgelig blir opplevelsen og resultatet fra møtet med nivå 2 i vgs en stor nedtur. Mange ønsker derfor en ny start i vgs fra nivå 1, men dette er i følge gjeldende bestemmelser ikke tillatt dersom de skal få med seg et fullverdig vitnemål. Sett med en skoleleders øyne er dette en meningsløs bestemmelse, fullstendig i utakt med hva som er "realitetene på bakken". Vil U-dir vurdere å endre dagens regelverk på dette punktet?

Svar fra U-dir: Direktoratet sender saken videre til departementet som et innspill.

12. Hva skjer for kapittel 4-skoler som nå blir fagskoler?

Ved statsbudsjettet for 2011 skal de fagskoler som tidligere var "6A-skoler" føres tilbake til Kunnskapsdepartementet, og de beholder sin 75 % statsstøtteordning. Hva vil skje med dagens kap.4

-skoler (tidligere 6A) når/hvis de blir godkjent som fagskole? Vil disse skolene også forbli under Kunnskapsdepartementets forvaltning og beholde 75 % statsstøtte?

Svar fra U-dir: Direktoratet kan ikke svare på dette, men vil anbefale skolene som kommer i en slik situasjon om å søke Kunnskapsdepartementet om å eventuelt få med seg midlene de har over til nytt skoleslag.